AZALPENAK

HINDENBURG

LAUAXETA

Alemani aldera guaz. Auteskundiak ixan dira. Ona ementxe bakotxak zenbat autarki jaso dauzan; Hindenburg jaunak, 18.661.736. Bigarren dator Hitler'ek 11.338.571. Irugarren Thaelmann 4.982.079. Duesterberg'ek eztau askorik lortu ixan: 2.557.876. Winter'ek, 111.470 eta beste batzuk 8.654. Onexek dira azkenengo auteskundietan bakotxak lortu dauza autarkijak.

Hindenburg jaunaren gurenda ixan da beste gustijena baño ederragua. Saspi milloi geyago Hitler'ek baño iritxi dauz.

Etzan burrukaldijagarrantzi gixtikua. Alde batetik bake-tzaliak eta bestetik gastiak, Alemani bertakoentza baño gura eztabenak. Komunisten eta sozialisten aurka jagi dira Hitler'en aldekuak.

Auteskunde oneikaz garraille urten dau Bruning jaunak be, ba Hitler'ek nausi urteterakuan ordu bi baño len itxi biarko ebala jarlekua iñuan.

Baña Alemani'n orain diran alderdijai begiratu ezkeruan, Hitler enak dirala buru autortu biarko.

Urte gitxitan alderdi onek lortu dau gastien eta langille askoren maitasuna. Alde batetik guda ostetik Alemani'ri etorri yakozan galkuntzak, odola barik daguan gorputza legetxe geratu zan ba. Bestetik komunistak dagijenaren aurka jagiteko, Hitler'ek Alemani'ko ikurriña jaso eban.

Kaizar'ik ez, baña antziñako Alemani'ren dedubak eta aintz-txaluak maite dabez oneik. Abertzale ixena darabille. Batez be France'ren aurkako gorrotua bijotzean darabille, Europa'ko gudaritza ostian ba zapalduta geratu ziran doixtarrak.

Alemani'ko yentiak eztabez maite orain bakia ta gentza gura dabezanak. Hindenburg, Bruning eta abar baztertu gura dabez. Hitler'en alderdija gastiana baño ezta. Bijarkua ba. Orainguan bestiak garaille urten diranarren, eztabe itxaropenik galdu.

Ernest Junger dabe gaste oneik euren elburu-bakarra, gudea goralduten dabelako, gixonaren bixitza lain. Alemani'ko alderdibarri onek garrantzi andijena dauko.

Europa'n gudarik ez, eta bakiak irautia nai dabenak, etsai gorri yakoez. Antziñako oitura ta jakintza jagi dira oraingo onein aurka. Batez be luditar edo universal nai ixan daben jakintza onein aurka datorz.

Uskurtza gauzetan be Hitler'en alderdikuak okerretik dabiltz Waumann jaunak orain aldi gitxi idatzi eban oneitzaz. Uskurtza benetakuan ezin bixi daitekez oneik, euren antziñako uskurtza-xunak barriro piztu gura dabezelako.

Alderdi orren muina, basatikerijan dago, baña basatikeri orrek ba'dauko bere gokaya be, bere idealismo be. Eztabe gura laterririk oraingo eran, Dictadore baten azpijan baño, baña dictadore ori sortu dadila errijaren aldetik.

Gaurko guda ori ba Hindenburg eta Hitler'en artian, benetan da elerti biran arteko gora-beraz. Azkenenguak ixango dira garaille, gastien bijotza jo dabelako.

Baña Europa'ko bakiak eztau ixango unerik. Komunisten aurka, sozialisten aurka ekingo dabe, baña ez uskurtzaixunaren eta basatijen aurrerapenaren aintzi.

Igandian barriro ekingo dautso Alemani'n ba lendakari ixateko bestiak baña autarkitan erdijak geyago atara biar dira. Bigarren ekintaldijan ez, autarki bat geyagoz be urten daike.

Iru alderdi dira, ba, indartsubenak: — gixarte-erritzale deritxon alderdija, hitlertarrak eta komunistak. Oneik eztaukoe indarrik, edo ez indar andirik Alemani gustijen ezer ixateko Komunistak eta hitlertarrak barriz eztira alkarrekin batuko. Eztabe abertzaliak. "Berunezko ginbail" dunak alkartuko balitzakez be, Hindenburg'en aurka ezin al ixango dabe.

ERRIJETATIK

(BUSTURI) ALTAMIRA'TIK

Igaro dan igandean kalbario edo kurutze bidiak bertoko ertxadonan egin ondoren, juangintzazan Azpe'ko Batzokira, bertara etorri ziran Artibai eta Ormaolea, izlari sutsubai entzutera, etorri zirala esan dot, baña, Ormaolea, ba, etzan etorri, gudaritzara juan zala esan eben, baña bere ordez "Ogoñope" ekarri eben eta onek itzaldi ederra egin euskun Oldozketan denpora andirik galdubarik zirti-zarta jaurti euskuzan beren errazoyak, "Artibaik" Irakur aldi ederra eta benetan mamintsua egin eban gure asaba zarren aldi atako gixatasuna noragiñokua zan argi ta garbi azaldu euskun.

¡Eup! Altamira'ko Abertzaliai emen be, beti lo egon barik zeozer gertau biarko dogu alako igande baterako. Ez uste ixan, ba, Batzoki'ko Aretora juan eta muz-aldi bat egin, akeita artu ta dana eginda dagoanik.

Aberrijaren azkatasuna olan lortutekua ixan ba'litz oraingo geugaz genduan, baña alan baño garrantzitsubagua da geure Aberrija, baita biar be; zeozegaitik gabiz bere billa zergaitik edo agaitik ba, eztabe laketu gura. Erreka zabaletik arantzakuak.

ETXE TA LURR SALDU-EROSTIA
Etxien-gain diru artu-emotia
INTXAURRAGA'tarr P.
Bilbao-Ballen, 3-2'g. 11.685 Urrutizk

"GASTE BELURI". — "Gaste Belui" Euzkel-Atal onetako idazkari azkarrari; irakurri neban ba, zeure oraintsuengo idaztitxuba, esaten zeustala zerbait artu neban kurutzearen gañian, da etxenduala uste nitetzat kurutze ori eruate gatxa ixango zanik, baña esan biardeutzut kurutze onek artukeran daukela pixurik gitzien, beste gauza askoren antzien, eta ondiñokarren ondo guaz leunian guazan artian, baña gero ixango dira kontuak aldatz goria datorrenian, eta orduan be goiko jauna lagun lantxien atseden bat egiñaz uste dot eruango dogula. "Tiburtzio" lagun artu-ta neu azke juan baño lenago kurutzepian il agur beztaterartian.

IBAYONDO.

J. GOIKOETXEA
Médico-DENTISTA
MAYOR, 2. -- DONOSTIA

MUNGIA

ONDO ETORRIJA.—Laukariz'ko auzo-ikastolako irakasle ixentau dabe Untzueta'tar Sorne anderea, abertzale zintzo ta eletari entzutetzua.

Laukariz emendik ur - urrian dagola-ta emen gure artian bixiko da bere sendijagaz. Bene-benetan poztuten gara Sorne eta ondo etorrija gure artera.

BELGUNTZAK.—Belguntza (mixinoa deuna emon dabe erri onetan Ozefin-Jaurégi ta Amunategi Pantzeskar abak.

Eleiz Amaren irakatsi ederrak, egi sakon eta aztunak, mamintsu ta ederto azaldu dabe Aba mixiolari agurgarriak: Erriko agintariak geure Udala zintzoa aurretik zala, erri osoa gogotsu elexan batzen zan. Baita Gatika, Jatabe, Larrauri, Meñaka, Gamiz, abarretik kistar-talde andijak etorri dira Belguntzetara. Erri onetan ziñesmena ondiño bizi da, ta belgundarijak erain daben donokitar asijak lur onian jausi ta arnari onak emotia jaunak gura begi.

Recomendamos a todos los vascos el
:·BAR·: Restaurant "PERICO"
Esterlines, 12. — Donostia. — T., 15.417.

Ermintea barriztau Alkarren leyan gogor diardube "Llona" auzotegi'koak "Madaleta" basatxano zar eta jausia barrien-barri jago apaindu ta barriztetan.

Amaitzen dabenean eta basotxono onestundereko, ikusteko jaiyak ospatuko dabezala entzun dot. ¡Ederto, "Lona"-tarrok!

GEXORIK.—Gripe edo dala-ta asko ditu ogeratuta epeletan dagozanak, euran artian Egiraun'dar Pillare, Etxebarria'tar Matea. Salutregi'tar Miren eta Ramon errizaña. Arin osatu gustijak.

ESKARI BAT.—Geure ertxadonetan astion abestuko diran abeskixunak argitaldutia eskatu dauste zarratuan duaz. "Eleiz-abeskixunak".

EPALLA 18'GNAN.—Ama Neketsuaren egunez-Aramaitekuetan. Andra Maria'ren eleizan:

—Otaño'ren "Miserere" iru abotz nastuetara.

—Tartini'ren "Stabal Mater" iru gizon-abotzetara.

—Otaño'ren "Cristus factus" iru abotz naft.

—Goikoetxea'ren "Salve Regina" iru gizon abotz.

Hipólito Irigaray
Medicina general. Cáncer y Tumores
Radium y Rayos X.
Prim, 32. DONOSTIA. Tl., 13.783.

Epalla 19'gnan. Joseba Deuna'ren egunez. Kepa Deuna'ren eleizan goizeko amarretan:

—Meza-aldi aldakorrak-Abeslari txikerrak "ereskera gergoritarrez" (gregorianoz).

—Perosi'ren "Messa Dadividioa" iru gizon-abotz.

—Opakunde edo ofertorian-Ledesma'ren Agur Maria bateraz, Abeslaria, Garabilla'tar Karmel.

Epalla 20'gnan. — Abar-igandez, Kepa Deuna'ren eleizan, goizeko amarretan: Abar-onespen eta ibildeuna ereskera gergoritarrez-Abeslari txikerrak eta ikastoletako mutiko gustijak. Mesa-aldi aldakorrak, abeslari txikerrak ereskera gergoritarrez."

Aspaldijan dabiltz eleiz-abespatza abesti ikasten eta zaletasunez ibilli be. Ekin, ba, mutillok eta Intxausti (G. B.) mungiar ereslari argi zanaren aldijetan izan gendutzan abespatzak lortzen alegindu. Txauneskindarija ta Garabilla zuzendarija, ereslari zolijak dozuez.

JOAN-ETORRIJAK.—Durango'tik etorri da Ansorena'tar Isidore anderea. Larunbatean emen agurtau gendun Astelarra'tar Nile, gernikar E. A.-B.'ren idazkarija. Bilbao'ra juan da Gaubeka'tar Eskarne.

ARPIDE BAT. — E. A.-B.'k ikurriña egin biar dala-ta arpide bat zabaldu dau. Orain betoz emolleak bakoitzak al-daben neurrian eskua luzatu.

MAITE.

Uarra.—Uste neban mungitarrak il zirala. Noiz-edo-noiz ots-egiten dozubenian.—Lauaxeta.

Taller ortopédico
A. GOETZE
Clínica San Ignacio. - DONOSTIA

ANDOAIN

ITZALDIA. — Larunbat gabian iragarrita zegoen bezela itzaldiak egin zituzten Euzko Gastedian, Donosti'ko osagille Ernandorena jaunak eta Irigoyen irakasle emakumezkuak. Aretoa entzulez berea arkitzen zan berari entzuteko eta entzun ondoren bai gogoz txalotu ere. Bagenekigun Ernandorena jauna itzlari egokia zegoela, lenago ere emen itz aldia eman zualako, bañan oraingoan orren itz aldi bikañak egingo zigunik ez guenduan uste. Irigoyen emakumezkuak ere bere gaya ederki bañan obeto azaldu zuan, eta orregatik berriz ere txalo bero batzuet bialtzen dizkitzutek izparrangi onen bitartez.

MARTIKORENA
Bekiyeta'ko gaixoen zendagillea
Garibay, 13 bis, 2.º DONOSTIA.

EUZKEL IZENA.—Gure lagun da abertzale Unanue'tar Eukeni'ren emazte Pastor Alkain'dar Jayonek lenengo seme bat izandu, eta uguzatzean Luken Joseba izenak jarri dizdate. Besoetan artu zuten Pastor Añibarro'tar Luke eta Irulegi'tar Andoni, aiton amonak. Ordu onian, eta urte askotako izango alda seme ori Jaungoiko eta Euzkadi'ren alderako.

ANTZEZLARIAK. — Igande artzalde eta gabean Batzokiko aretoan antzertu zuten gure antzezlari bikañak "Abaroa ta Babesa" Aurtengo neguan lana pranko egiten dute gure antzezlari talde orrek bañan lengo igande ontan bota dutena gustiz ederki bota dute eta txalo ugariak irabazi zituzten. Datorren igandian ere zerbait botatzeko asmoetan izan bear dute, beintzat oraindañokoak berriz ere ikasten nabeitzen ditut eta. Antzezlariak, badaukazute gogoa ere lana egiteko, eta ezer egingo bada gogoa bear.

DANTZARI TXIKIAK.—Gure gastetxoak ere gogor ari dira dantzak ikasten, datorren Gurutz deun egunean Zumea'n dantzatzeko asmoetan. Ikasi gasteak kasi gure erriari erakutsi dezaguyogun Euzko Jolasak zelakoak diran.

BURUNTZA.

Aranburu'tar R.
AZAL ETA TXIZ-BIDIAK
Fueros, 5, 3.º DONOSTIA

MUNDAKA'TIK

Iragarri geban lez, igande arratsaldian antzestu ziran batzoki barrijan "Alma Vasca" eta "Mendibatarren larrijak". Iru ordu ederrak beinguan igazi yakuzan, mirari gozatzuz gure gaste errimien esakerak txalotuten; eta, dan-danok gustiz ondo egon ba - ziran be, gixonezkuetatik begikuenak ixan yakuzan, aberri-gayak jokatuten ebezalako edo. Mikel Anton agurea ta bere illoba Jon baserritarra. Andereñuetatik, zetan esan bez, punterenguak dozuz da. Amaikatxu ikusi gebazan negar-malkuak eskutau eziñik. Negarran ondoren etorri zan barrealdija be, ta mendibetarrak, euren larrijetan, bildur-ikariaz euki ebezan gertaerak ikusi ta, zelako barre-santzoak! Negarra ta barria; zein ederto alkartu erazo egin euskuben gastiok, eskartutekua dala deritxagu. Bijotz-bijotzez ba neure zorijon-agurra gaste begi-begiko oneiri. Txera obia sarigarritu dozube erritarren aldetik; baña ez tamalik artu. Bestiak esaten euskuben lez, astiro-astiro urrunera elduko zarie. Ekin ba kementsu, zindotasun osuagaz.

J. M. SANSINENEA
Garibay, 5, 2.º Teléfono, 1-24-63
Enfermedades de los niños
Consulta de tres y media a seis, excepto los miércoles y sábados.

"LAUAXETA,,'RI.—Egilior'tar Joseba Mirena ren omenez nik egiñiko neurtitzak, otzara sakonera jaurti deustazuz, antza; baña naigabetxua etorri yatan orretzaz, ez neure neurtitz gatz bakoakaitik ezpa-da eurek sortxu bat ordainduteko ziralako baño. Enoatzu ba neurtitzik geyago bialduten, baña bai gura neuke, neure ta beste batzuben beraganako gogua zintzo - zintzo agertu, adierazoten emoteko bakarrik, bere lan onurakor gustijak aintzat artzen dautsaguzala.

KEPATXU.

Uarra.—Batzotxu areik polito egiñak ziran, baña tokirik eztzegualako jaurti nebazan, Parkatu ba. Ba-dakit lan andija egiten dabena Egillior'ek. Bidaldu ba bertzoetan be ondo egiten dakixuz eta.—L.

F. LOIDI ZULAICA
ESPECIALISTA EN ENFERMEDADES DE LA PIEL Y SECRETAS
ALAMEDA, 6, 1.º - Tl. 12.929. - Donostia

BERMEO'TIK

Emakume bat agertu da izparringi maite onetan, eta nik be gitxiago eztot ixan gura-eta, ementxe agertu gura neuke; beraz neu ta emen nator.

Emakume zuk baña polito idazten dozu, beñepein ondo polito idatzi zenduban EUZKADI'n argitaldu eutzuben idazkitxuba. ¿Nun ikasi dozula baña orren polito idazten?

Tamalez euzkera ondo ikasteko errijau eztago gaur beintzat ain egoki be, euzkel-ikastola bat be barik gagoz-eta; len ixan gebana amaitu zan, ba.

Gu emakumok gertu gagoz euzkeraz ikasten juateko, baña nora juanik eztogula, ¿nora juan? Auxe bai dala lotsagarrija; Bermeo lako erri bat euzkel-ikastola barik egotia.

Dr. L. Zuriarrain
Corazón y pulmones. Rayos X.
Consulta de 11 a 1 y de 3 a 5.
Oquendo, 28, 4.º. T. 12.682. Donostia

¿Udaletxiak ez ete dau euzkel-ikastola barri bat iminteko asmorik? Olako asmotxu bat asmo txalogarrija ixango litzateke, ba.

Bitartian baña guk emakumok aurrera jarraitu biar dogu, ekiñaren ekiñaz zeozer ikasiko dogu-ta.

JAYOTZA.—Ormaza'tar Erruperta abertzale zintzuaren emaztiak alabatxu eder bat ixan dau eta ugutzakeran Ane Miren euzkel-ixan politak ezarri dautsez.

Zorijonak gurasuai.

ESKARLE.

卐 卐 卐

Agur sutsuba Bermeo'ko emakume gustijari. Gaur lenengoko aldiz nator zubengana, zuben biotzari deika, gure neuke beriz urtu zuben biotzak euzko maitasunan, gura neuke urtuta "Urkidi" idazle ta gure lagun dana, dei egin eban antxinetxu Bermeo'ko emakumai. Dei onek errazoyaz zirikatu nau, ta gertunago. Baña, ¿zer yazoten yaku Bermeo'ko emakumai?

DR. VIDARTE
Sistemas nerviosos y mentales.
De 10 a 12 y de 2 a 5.
ELCANO, 10. segundo. -- Donostia.

Ezue irakurri edo eztauku adorerik idazteko ludi gustijentzat, abertzaliak gariala era gustijetan eta gustijentzat? Ez ikeratu Bermeo'ko emakumak, ez dardaraz egon.

Aurrera. Jaramon egindaigun "Arrantzale" idazle bermeotarrari, onek dirausku emen daukogula "Lauaxeta" ozagille on-ona ta sutsuba diñok nik, eta onexek egingo deusku itsu-saiñ artunez sendo-sendo gure eskubak emonez, berotasuna ta aurrerazpidia—lenengoko aldiz ni lez—idazten dabenari.

Ea ba, bermeotarrak, anai-arreba laztanak, Gure neuke zuben biotzak zabal-zabal egin, eta nire lau berba onek sartu zuben barru-barruban.

Biar biarrekua da, azija zabaldu ta lan egitia toki gustijetan, batez be bakotxak bere etxietan.

Gurasuak dira bideraskule on eta jakintsubak. Eurok gure ez bear gustijetan lagundu ta zuzendu egiten gaituz.

Bermeo'n bermeotarrak gure aginduz endore ta ziñegotzi, epaikari ta abar. Euzkadi gure aberri bakarran, aldun eta agintarijak geure euzko-semea gustijak, onak ixateko Sabin gure irakasle ta siñopa ixan zan lez, bere bixitza, osasun eta ogasun emon ebazan lez aberrijaren aldez, guk bere emon daigun, egun baten, daukagun gustija.

Auxe da Bermeo'ko emakumak, gure arazo laburrena, gure zendijari sartu biotz eta buruban abertzaletasuna. Erakutsi maitasuna, ontasuna; egunero esan gure aberri bakarra Euzkadi, dala ona, ederra aberatza, ta gustiz garbija.

E. A. B.
Leñargi.

Egunekua

BILBAO'KO EUZKO-GASTEDIJA

Bilbao'ko Euzko-Gastedi ospetsubau Bidebarrieta-txaidien gaur daun lekuban ber-zabaldu zala, illa onen 19'garrenan, Joseba deunaren egunan 25 urte ixango dira.

Eta egunau ospagarrija ixan be-ta, Gastedi aretako zuzendarijak jaokan garrantziz ospatuteko amesa dauke.

Zijo ori dala-ta, ba, aurreko egunan, illa onen 18'garrenan Gastedi'ko aretuan itzaldi eder bat ixango da, ta Gastedi'ko Artezkari-Batzak maitasunez deituta Bizkai-Buru-Batzarra be bere lendakari zintzua dan Arana-Goiri'tar Koldobika'gaz batera araxe juango da, lendakari agurgarrjau agurtuteko gure gastedijaren artian gurari bixi-bixija dago-ta.

卐 卐 卐

Joseba deunaren egunan barriz, antzerkixun eder bat egingo da. Eta "Pedro-Mari,,'k ixan daben gurendea benetako gurendea ixan danezkero, ostera be "Pedro-Mari" ber-bera antzeztuko da.

Sarrerak eskuratzen gaurdandik asi leiteke, gero biarba berandu ixango da-ta. Sarrerok Euzko-Gastedijan bertan saltzen dira. Urrutizkiñez eskatu gura dabenak, 17.339 zenbakitik egin leike.

卐 卐 卐

Eta Joseba deunaren egunak igazi dayeneko,

ABERRIJA'REN EGUNA elduko yaku, euzko-abertzaletasuna eten bako estuntza bat da, ba, mallarik-malla jarraitubaz Euzkadi Amearen iduna estututen daben korapillua azkatutera eruango gauzan malladi euzkotarra.

Euzkadi Amearen semiak seme zinduak dira-ta, ABERRIJA'REN EGUNA beste mok ez lez ospatuteko gertakixunak-gertakixun egiten diñardube.

Joseba deunaren egunan Euzkadi'n ezta erririk txikijenik be ABERRI - EGUNATZAZKO itzalditxuren bat irakurri barik geratuko.

Egun orretan Euzkadi'ko Euzko-Batzoki gustijetan irakurriko diran itzaldijak erri gustijetara bidaldu dira, ba, eta euzko-erri gustijetan abegi onez artuta irakurriko dabezaneko uste osua dogu.

Eta ABERRIJA'REN EGUNA ospatuta beriala,

MAÑARI'RAKO EGUNA yatorku, "Kirikiño" euzkel-idazlon irakaslia ixan zana ospatuteko eguna.

Eta Mañari'ra juateko be gertau egin biarko da, ta gerora begira egon barik gertau be, ABERRIJA'REN EGUNA'tik urrengo igandia ixango da, ba, Mañari'rako eguna be.

Euzko-abertzaletasuna eten bako estuntza-malladi bat da; malladirik-malladi Euzkadi-Amearen iduneko korapillua azkatzera garuazan malladija.

Malladijorren jarrai juan gaitezan, ba, Amearen iduneko korapillua azkatutera danok juan gaitezan.

URIBITARTE'TAR IBON.

GOBIERNO CIVIL

El gobernador habla de "ciertos manejos de determinados elementos"

Ordenó el señor Calviño retirar de unos Ayuntamientos la imagen del Sagrado Corazón de Jesús

El gobernador civil dijo ayer mañana a los periodistas que no tenía apenas noticias que comunicarles.

Le habían visitado don Ramón de la Sota, con el que habló de cuestiones de trabajo; una Comisión de vecinos de Deusto y el alcalde de Santurtze.

El señor inspector de Sanidad visitó ayer mañana al señor gobernador para darle cuenta de haber quedado solucionado definitivamente el conflicto entre farmacéuticos y drogueros mediante un contrato mutuo de compra por aquéllos de las especialidades que éstos tuvieren en sus establecimientos.

En vista de ello y del amplio criterio demostrado por ambas partes en esta resolución, y a instancia de los farmacéuticos y del inspector, señor Mestre, el señor gobernador ha condonado todas las multas que habían sido impuestas a algunos drogueros por incumplimiento de la reciente disposición ministerial.

Por la noche el señor Calviño dijo a los periodistas que está perfectamente enterado de ciertos manejos preparados por determinados elementos, como lo demostrará en el momento oportuno. No quiso ser más explícito

"Desengáñense ustedes —prosiguió— de que no hay más remedio que vivir dentro de la ley, pues de lo contrario puede acarrear consecuencias muy desagradables".

Por la tarde el señor Calviño estuvo en Zeberio y Lemona, visitando los respectivos Ayuntamientos.

Explicó que había observado en ellos que continuaba presidiéndolos una imagen del Sagrado Corazón, entronizado en su día, lo que le pareció inadmisible por considerar que está rigiendo una Constitución laica.

Dispuso que desaparecieran las imágenes, sin perjuicio, añadió, de que se apliquen sanciones que estime pertinentes a los gestores municipales de dichos pueblos.

Lamiña dantzarija

Egunsentiko argijak, gabaren illuntasuna ayenatzen eban bitartian, "Gallurreta,,'ko etxagunaren alabarik gastiena, baso-txabolan aurkitzen zan bere aitari goxarija eruaten urten zan etxetik.

Egunaren goxa, udabarrijaren antz osua artzera joian··· Txori abesti zoragarrijak errekatxuaren mur-mur ots bakanaz batera "¡udabarrija, udabarrijai" didar egiñaz, bidesti irañaren oinkada bakotxian baso-lora politak sortzen ziran. ¡Bidiaren zoragarrija!

Eta "Kallurreta,,'ko neskiaren bijotz zabalak, udabarrijaren altzuan atsedentzen zalako, barru-taupadaen anoti ixillan eresi ederra sortuta, bidia-ziar maite-abesti politak abestzen iñarduban.

Axiaren indar bigunak, zugatzetako orri gurijak leunkiro igituten dituban lez, gure neska gastiaren soiñ meia be, zoragarrizko bidian, maitasun-abestijaren indar miragarrijak gozaro igituta, bide-zidor eta aldatzak bizkor igaroaz, eguzkijaren beroak baz terrak berotzen asi baño lenago aitaren txabolan zan.

Eguna, an goian aitagaz batera ederto ta pozez igarota, illuntzean, basoa bera etxerantza abijau zan. Gaua, illuna ta itzala zan; eta gure neska gaxua ikariaren-ikaraz arnasa be ortaz artzen ebala etorran.

—Au illuntasun bildurgarrija!—esan eban Norantza noian baneki... Illargi ederraren argijak lagun bagit...

Eta bildurren bazan be aurrera ta aurrera egiten eban beti. Alako baten, Untxillatx aldeko odei moltso sendua astiro urratubaz, illargi-betia amaseiko gorri baten antzera ikusgarriro agertu zan. Eta bidesti bildurtiak, bere bide-lagun agertu zan goiko argiontzi bakanari "¡Agur, ondo etorri!" esanagaz itzalez agurtau eban.

Illargijaren argijak, gauari egunaren antza emotian, bere bildurra beingoan ayenatu zan; eta bidia errazago igaroko ebalakuan, abestijak kantetan asi zan.

Onetan, Arranatx'ko landatxuan, "Illinti"-lamiñia, janski gorri-gorri bat soñian ebala maniura a andi bat joten ikusi eban. Eta illargirantza begira iñun diran zirki-mirkiñak egiñaz, gurketa bakana egiten iñardubala oartu eban... ¡Axe bildurra! Zer egin...?

Ikuskizun ain bakanaz, gure neskiak, iges egiteko asmua artu eban. Baña, lamiñiak, kiñu bat egiñaz neskia geratu eban; eta didar andiz esan eban.

—Nire soñu-otsera dantzatuko dan emakumia, ona emen nun datorren... ¡Ene, berau dan ederra! Dantzatuko zintzakez bertan? Aspaldiko gabetan ba, illargijaren argi bigunon soñu politau joten diardut; eta dantzaririk aurkitzen eztodalako, neure lan eta alegin guztijak alperrik ixaten dira. Lana egin eta ezebez... Baña, gaur, zeulako emakume lirañа aurkitu dodalako, pozez be pozez naz. Onetarako zeu zaran zoragarrija! Soñu onetan dantzatuten bazara, ludijan zorijonekuena zeu ixango zintzakez... Eztozu gura?

—Ez; eztok gura-neskiak erantzun eutson. Guraso onen umia nazalako, gau-dantzaketan-eta enaz oituba. Ganera barriz, neure senargeya dan "Leungane,,'ko mutillari be, olako dantza motak etxakoz atsegin ixaten... Beraz, neure soñak zeure soñu otsera eztau zirkiñik egingo; ezta igituko...

—¡Ene! Zeu zaran ederraz "Leungane,,'ko mutillari begira zagiz? A, baño askozaz lerderaguak eta aberatsagoak aspaldiz zeuri adi dagoz ba-ta. Zelako edertasuna dozun bazenki, edozeñentzat etzegonkez... "Zaldi-urdiñeko" asko be zeure gai eztira ta.

Itz oneik entzutian, neskiak, bere kolkorako esaten eban: "Onen esan guztijak egijak ete dira? Ala axiaren orbelak lez utsak eta ustelkorrak ete dira?"

Eta beratzaz entzun ebazan goralbenatzaz apur baten oldozkuntsu egon ostian, lamiñiari ikaraz itandu eutson.

—Aiñ ederra ete naz ba? Neure arpegijaren irudija ondiño egundo be eztot ikusi... Neure aitak ba, norbere edertasunaren barri jakitia, gaste askorentzat galgarri ixaten dala esaten dausta ta. Ta neure senargeyak be, neure edertasunatzaz iñoz ez-dausta itzik egin. ¿Ete naz ba?

—Ixango etzara ba? Esan dozuzan gauza gustijak, zeure aitaren lelokerijak baño eztira. Bere esanak egizuz bai? ta ikusiko dozu zorijonak zelako arin iges egingo dautsun. "Leungane,,'ko mutil zirtzilla, barriz, zeuri edertasunatzaz itz egiten ezta azartuten; bera alde batera itxita, beste baten gana juango ete zaran bildurrez dago ta.

Eta orduban, laminiak, neskiari eskumako esk··tik oratu eutson; eta errekiaren ondora eroan da esan eutson.

—Begiratu or, egijaren izpillu garbijan...

Eta "Gallurreta" alabarik gastienak, bere begi zabalak errekiaren sakontasunera zuzendubagaz, bere arpegijaren irudija ur gardenaren argitasu nera ikusi eban.

Orduban, pozez beterik didar egin eban.

—¿Ederra nazala? ¡Bai bein! Zure berbak axiaren orbelak eztira... Emakume altsuba zara zeu beintzat. Orain zorijoneko ixateko, zeure soñuaren dantzarija ixatia baño besterik eztot biar. ¡Zeure jauregira guazen; antxe bixiko gara ondo ta! Ango "Lamiña-dantzarija" neu ixango naz ta.

Eta neska gaxua, gau atan, "Illinti"-lamiñiagaz batera "Kobagorri,,'ra juan zan. Eta artzulo bildurgarri aretan amiña biurtuta, ganeko gabetan illargijaren argi bigunan dantzan iñarduten eban. Eta guztijak, "Lamina-dantzarija" ereisten eutsoen. Dantzaririk bizkorrena zala-ta.

Egun baten baña, "Gallurreta,,'ko etxaguna, Mugarra'ko puntan bere alaba kutuna zanaren zain aurkitu zan. Eta, an inguruko lande eder baten dantzan ebillela ikusi ebanian, negar eta negar egin eban...

Orduban, aitak, amar bidar beraganatzeko ots egin ostian, urrengo itzokaz dongetsi eban.

—¡Alaba gaistua! Jolas lixun orretan iñardunan artian dongetsija ixan adi. Ta eure aitak sorturiko soiñ ori bat-batez arri-mokil biurtuko al-don...

Eta, une atan, "Gallurreta'ko alaba'ren gorputz lirañа arri-mokil biurtu zan. Eta arri-mokillaren inguru guztijau, arantza zorrozdun larrosondo batek, lora baltz-baltzak sortu zituban···

MAÑARIKO.

De Bilbao al Abra

GETXO

LA CONFERENCIA DE 'MANU SOTA'.—Es esperada con gran expectación la conferencia que el próximo viernes ha de tener lugar en el nuevo Batzoki de Ondarreta, a cargo del destacado abertzale don Manuel de la Sota y Aburto.

Será la primera que se celebra en el hermoso salón de actos de la entidad patriótica de Ondarreta.

ERANDIO

LABOR DE COMISIONES.—Ayer, a las seis y media de la tarde, se reunió la Comisión de Gobernación.

—Para hoy, miércoles, a las siete y media de la tarde, está convocado el Consejo local del Trabajo.

LAS COCINAS ECONOMICAS.—Con el fin de implantar en fecha próxima la Cocina Económica que tiene acordado el Ayuntamiento, se ha abierto una inscripción pública que ha encabezado el Ayuntamiento, y se están repartiendo profusamente circulares con sus correspondientes boletines de inscripción, entre las clases pudientes, entidades y vecindario en general.

DONATIVOS.—Por el Café de Roque se ha hecho entrega, con destino al Asilo de San José, de pesetas 8,25, importe del doce por ciento de una quiniela deportiva.

—También por una industria pesquera del término se hizo entrega el pasado sábado de una importante cantidad de pescado, con igual destino.

A VER "PEDRO MARI".—Han sido infinidad de patriotas los que el sábado y el domingo se trasladaron a Bilbao a presenciar las emocionantes y patrióticas escenas de "Pedro Mari", viniendo todos ellos encantados de la gran labor que todos los intérpretes realizaron, pero sobre todo del subido patriotismo de la obra.—**Gorritxu.**

CARAMELOS MALVAVISCO
Con extracto natural de malvavisco.
CONFITERIAS JAUREGUI
Henao, 12. — Carnicería Vieja, 22.

CONFERENCIA EN EL BATZOKI DE ERANDIO BEKOA.—Dió su anunciada conferencia, ante numerosísimo auditorio, compuesto en su casi totalidad por emakumes erandiotarras, el culto propagandista Pedro de Basaldua, disertando sobre el sugestivo tema: "Las tendencias femeninas y la mujer vasca", con arreglo al siguiente sumario: "Flores y espinas. Feminismo. Socialismo, sufragismo y conglomerado. Amor libre y divorcio. El lema de la patria. Forjadores de espíritus. Libertad espiritual y material", tratando todos estos puntos con elocuencia y amenidad, demostrando un estudio psicológico. Fué frecuentemente interrumpido con calurosas ovaciones.

Al final recibió innumerables felicitaciones, a las que unimos la nuestra muy calurosa, animándole muy sinceramente a proseguir por el recto camino que ha emprendido tan valientemente, augurándole muchos triunfos. El acto tuvo final al entonar con gran fervor y mayor entusiasmo por todos los asistentes "Euzko Abendaren Ereserkija".

El éxito conseguido por la gran concurrencia se debe a la feliz iniciativa y gran actividad que despliega la laboriosa Junta directiva de E. A.-B. de Erandio Bekoa, y al felicitarles efusivamente les instamos no cesen en su patriótico deseo proselitista.

Ornamentos de Iglesia
A. Rui-Wamba
PLAZA NUEVA. 10.—TEL. 14.238.

Hotel Torróntegui
75 HABITACIONES, 75 BAÑOS
RESTAURANT.—TERRAZA
ARENAL, 6. — BANCO BILBAO, 1.

Landa Hermanos y Echániz
Fábrica de toldos impermeables, velas y banderas para buques, etc.
Plaza Uribitarte, 4. Teléfono 12.277.

MUEBLES Y CAMAS
Isidro y Miguel
RIBERA, 2, (antes Arenal, 4)
(Frente al Teatro Arriaga)
Teléfono núm. 13.458
Ventas al contado y a plazos

ABERTZALIAK
Causa enfermedad traspaso quincallamercería calle Tendería. Razón, EUZKADI.